

ceny značne stúpli. Baťova predajňa obuvi (teraz pod firmou Czikta) pri každej došlej zásielke tovaru je preplnená kupujúcimi, takže policajná hliadka tam musí vždy udržiavať poriadok.

Za kubický meter palivového dreva sa platí 150 Kč, 1 kg cukru 9 – 12 Kč a pečivo je o 40 – 50 % drahšie.

V biografoch sú premietané propagačné heslá: „Len ďalej, ďalej k získaniu celého Slovenska, ktoré po tisícročnom panstve právom patrí Maďarsku.“

Nečitateľný podpis, v. r.
Krajinský prezident, v. z.

SNA, MPs, kr. 4, č. 46.

¹ Pozri dok. č. 2

199

12. január 1939, Zlaté Moravce.

Zápisnica napísaná na okresnom úrade s Filipom Š., predtým správcom hospodárstva na cirkevnom veľkostatku v obci Bajč, ktorý vypovedal o vykonštruovanom obvinení maďarských žandárov proti nemu a proti Dr. P a T., na základe ktorého boli všetci vyhostení z územia maďarského štátu.

Príloha: Rozhodnutie hlavného slúžneho okresu Hurbanovo o vyhostení Filipa Š.

Zápisnica

Bez predvolania sa dostavil menovaný a udáva:

Dňa 30. 11. 1938 dostavili sa do nášho majera dvaja maďarskí žandári asi o 6. hodine ráno a vyzvali ma, aby som s nimi išiel do Udvardu (*Dvory nad Žitavou*). Odtiaľto spolu s miestnym lekárom Dr. P. ma odviezli do Komárna do väznice krajského súdu. Počas vyšetrovania až do 16. 12. 1938 som bol väznený v samoväzbe. Pri vyšetrovaní ako i pri súdnom pojednávaní obviňovali ma, že ako člen Slovenskej ligy¹ som hrubo zachádzal s maďarskými bielešmi a robotníkmi a vraj pri príchode maďarského vojska 6. 11. 1938 som sa vyslovil, prečo sem prišli títo otrhaní Maďari. Raz v noci počas vyšetrovacej väzby ma odviezli do „sajtó“ (*tlačové oddelenie?*), na policajný úrad, kde ma detektívi oblečení do civilu zbili, vyfackovali, lebo som tvrdil, že inkriminovaný výrok som nepovedal. Dňa 16. 12. 1938 bol vynesený rozsudok, ktorým som bol odsúdený na 4 týždne väzenia s odôvodnením, že som hanobil maďarský národ. V rozsudku bolo vyrieknuté, že po odpykaní trestu budem vyhostený. Poznámam, že vyšetrovanie prevádzali vojenské orgány a tiež rozsudok vyriekol vojenský divízy súd.

Od 16. 12. 1938 som už nebol väznený v cele pre jednotlivcov, ale boli sme spolu uväznení štyria. Tam so mnou boli:

1. Dr. P., lekár z Dvorov nad Žitavou, ktorý bol odsúdený na tri mesiace vraj preto, že pri niektorých voľbách v čase republiky bol členom agrárnej strany a vraj použil výraz „Horthy betyárok“ (*Horthyho betári*).

2. Statkár V. zo Svätého Petra, ktorý bol tiež odsúdený na tri mesiace vraj preto, že

povedal, aby pred príchodom Maďarov dunajský most poliali petrolejom a podpálili a tak by Maďari nemohli sa k nám dostať.

3. T., mlynár a pekáč z Komárna, ktorý bol odsúdený na dva mesiace pre údajný výrok, že radšej podpáli svoj mlyn, než by sa ho Maďari zmocnili.

Z väzenia ma vypustili 29. 12. 1938 a chceli ma v sprievode žandárov vyvieť na hranice Slovenska. Potom som však poprosil štátneho prokurátora, aby som si mohol zobrať rodinu a svoje veci. Tam mi dali prepúšťací list (*Elbocsátó levél*) s tým, aby som sa v Starej Ďalej (*Hurbanovo*) hlásil na okresnom úrade, kde mi povedia, kedy sa mám vystáhnout'. Ešte som sa v ten istý deň hlásil u hlavného slúžneho Csányho, ktorý mi povedal, že mám prísť o štyri dni, až prídu spisy od divízneho súdu. Dňa 6. 1. 1939 som sa znovu hlásil na slúžnovskom úrade, kde mi doručili „Határozat“ (*rozhodnutie*), ktoré pripojujem. Poznávam, že dôvody tohto výroku nezodpovedajú pravde, lebo ja som sa odtiaľ nežiadal a musel som odísť proti svojej vôli. Keď ma prepustili z väznice, ďalší traja, ktorí boli so mnou uväznení, ešte tam zostali. Čo sa s nimi stalo, neviem.

Dňa 7. 1. 1939 som ohlásil odchod na žandárskej stanici v Dvoroch nad Žitavou a v ten istý deň u Slepčian som s mojou rodinou prekročil hranice Slovenska.

Zápisnica po prečítaní bola schválená a podpísaná.

D. a h.

Podpis nečitateľný, v. r.
Komisár policajnej správy

Filip Š., v. r.

Príloha:
Az ógyallai járás főszolgabírójától
141/ 1938 szám.

Tárgy: S. Fülöp és családja bajcsi-lakos kérelme
a csehszlovák-magyar határ átlépésének engedélyezése iránt

Határozat:

Kérelmezőnek engedélyt adok arra, hogy a csehszlovák-magyar határt Zsitvaújfalu határállomásnál átléthesse.

Indokok:

Kérelmező érvényes községi illetőségi bizonyítvánnyal igazolja, hogy szlovenszói Lipnik illetőségű. Kinyilatkoztatta azon kívánságát, hogy véglegesen Szlovenszón kíván letelepedni. Miután kérelmezőnek Magyarország területén, sem állandó lakása, sem keresete, vagy megélhetése nincsen, a kérelem teljesítendő volt.

Kérelmező a határt 1939 január 7-én kívánja átlépni.

Vele utazik családja neje Anna 43 éves, gyarmekei Stefánia 24 éves, Anna 22 éves, Ede 19 éves, Vince 17 éves, Gábor 14 éves Bernardota 11 éves és apja S. György 85 éves.

Erről kérelmezőt, valamint az udvardi m. kir. csendőr őrs parancsnokságát értesitem.

Ógyalla, 1939 január 5.

Hivatalos pecsét még nincsen!

Podpis, v. r.
Főszolgabíró

Hlavný slúžny okresu Hurbanovo

Č. 141/1938

Vec: Žiadosť Filipa Š. a jeho rodiny, obyvateľa obce Bajč,
o povolenie prekročenia česko-slovensko-maďarskej hranice.

Rozhodnutie!

Dávam povolenie žiadateľovi k tomu, aby prekročil československo-maďarskú hranicu pi hraničnej stanici Dvory n/Žitavou.

Dôvody:

Žiadateľ platným preukazom o svojej príslušnosti dosvedčil, že je príslušný do obce Lipník na Slovensku. Prejavil želanie, že sa chce natrvalo usidiť na Slovensko. Vzhľadom na to, že žiadateľ na území Maďarska nemá trvalý pobyt ani zárobkovú činnosť alebo možnosti obživy, jeho žiadosti bolo vyhovieť.

Žiadateľ 7. 1. 1939 chce prekročiť hranicu.

S ním cestuje aj jeho rodina; 43-ročná manželka Anna a deti: 24-ročná Štefánia, 22-ročná Anna, 19-ročný Eduard, 17-ročný Vincent, 14-ročný Gabriel, 11-ročná Bernadeta a jeho 85-ročný otec Juraj Š.

Toto dávam na vedomie žiadateľovi a veliteľstvu Maďarskej kráľovskej pohraničnej stráže v Dvoroch n/Žitavou.

Hurbanovo 5. 1. 1939

Úradná pečiatka ešte nie je

podpis, v. r.

Hlavný slúžny

AMZV, ČR, PrS, Kr. 62, f. 7, z. 24177.

¹ Pozri dok. č. 143

200

16. január 1939, Bratislava.

Prezídium krajinského úradu upozorňuje všetkých okresných náčelníkov, policajné riaditeľstvo v Bratislave a Prešove a prednostu štátneho policajného úradu v Nitre a Michalovciach na protislovenskú propagandu maďarských vojenských orgánov na južnom pohraničí a na potrebu jej paralyzovania.

Maďarskí vojaci i orgány maďarskej pohraničnej stráže rozširujú medzi pohraničným obyvateľstvom, menovite slovenskej národnosti správy o pripravovaných vpádoch na územie Slovenskej krajiny a obsadení jednotlivých obcí, prípadne celého územia Slovenskej krajiny.

Netreba znovu a znovu zdôrazňovať, že sa tu jedná o zámernú agitáciu, pravdepodobne za tým účelom, aby takýmto znepokojovaním slovenského obyvateľstva pohraničných obcí sa narušovala konsolidačná práca vlády Slovenskej krajiny a jej podriadených úradov i ostatných úradných činiteľov.

Ako už bolo viac razy rozhlasom i dennou tlačou vyhlásené, z prestížnych dôvodov už nebude pozmenená terajšia slovensko-maďarská hranica, lebo mocnosti, ktorých arbitri 2. 11. 1938 rozhodli vo Viedni o slovensko-maďarskej demarkačnej čiare, nepripustia v tomto smere na žiadne podstatné zmeny. Pri detailných rozhraničovacích prácach budú prípustné len